

כסוי הדם פרק ששי חולין

פד.

עין משפט נר מצוה

א ז מ"י פ"ה מהלכות
ערכין הלכה ב'
ה ב מ"י פ"ד מהל'
שחיטה הלכה ב'
ג ז מ"י פ"ד מהלכות
מקואות הל' ב' סמג
עשין רמח טו"ש"ע י"ד ס'
לא ספיק א'
ד ז מ"י פ"ד מהלכות
שחיטה הלכה ב' סמג
לאוין ס' טו"ש"ע י"ד ס'
כח ספיק א'
יא ה ו מ"י פ"ה מהל'
דעות הלכה י':

מוסף רש"י

העמדה והערכה.
שעמדת על הגליה
וערכה הכין כדמצי
(ויקרא ס') והעמיד את
הכהנים לפני הכהן והעריך
הכהן וגו' (שבועות יא).
רבי היא. הוא אמר
למנמי ומנמי מלמיה חל
כח מנא ומלל כח מנא
(ר"ח ז).

שיטה מקובצת

אן נצודין ועומדין כגון
אזורים ותרגולים מנין
ת"ל: א יסופות קריה בכל
יום ואין אימת: א בני
חיי עשמי דשחיטה שאינה
ראויה: ז ותמיד העולם
היה מתנונה והולך:
א כגון אפי' אפי' אין
לנו הפרטה מצוה עלינו:
א ואפי' לא יפדס לבסוף
הוא שחיטה ראויה כמו
שחיטת קדשים: א אבל
במרדש אומר אורח יום
ראשון ואוכלו אזורים
ותרנגולים יום שני וכו':

רבינו גרשום (המשך)

ר"מ שחיטה שאינה ראויה
שמה שחיטה ואפי' דלא
שחיטה: ואי בעי תימא
לה כריש דאמר שחיטה
שאינה ראויה לאו שמה
שחיטה: ואי בעי תימא
כולה כריש ואי פריכין אי
כריש הא מצי למפרוקיה
ליפרוקיה וליכסי: שאני
הכא דאמר קרא ושפך
וכס כו'. אפי' בקדשי
מזבח אין נזהר (למה אין
נוהג) מטעם זה מי שאינו
מחוסר אלא שפיכה:
אוציא תורים ובני יונה
שיש במינן קדושים. כלומר
דאפי' חולין אין חייבין
בכסוי כיון שיש במינן
קדושי: בחיה מה חיל לא
חלקתה בה כו'. כלומר
דכל חיית חייבות בכסוי
דכל עופות חייבות
בכסוי והוה חולין: קילי
חיה בכלל בהמה לסימנין.
כלומר בהמה כתיב כל
מפרסת פרסה ושוסעת
גסה שתי פרסות מעלת
הה בהמה: אלא מעתה
יטיבילו בו כו'. כלומר
השאה דתקשקש למים
יטיבילו בו: אימא חד
למעוטי וחולין כו'. כלומר
דשאר משקין אבל דם
לא תלתא מעוטי כתיב
חד למעוטי וחולין דשאר
משקין וחד למעוטי
מכונסין וחד למעוטי
דם: אלא בהזמנה הוה.
שיטת קודם שישאל: מי
שיש לו מנה יקח לפסו
וכו'. לפסו לישן אילפסו:
אמר מנה ליטרא וחצי
אונקיא. מאה זוזי חודי
זה משקל הוב: (והגן
אימא) צריכין אנו לחוש
לדברי זקן. כלומר לדברי

ולפרקינהו וליכסייהו. מימה מנלן שצריך לפדותו ולחייבו
ככסוי ועוד דממנימין ואין נוהג בזמקדשין קמני
ואי פריק לכו אין זה מוקדשין וי"ל דהכי פריך כיון שסופו לפדותו
משום הפסד קדשים לכשיפדה הוה למפרע שחיטה ראויה ל"כ
ליכסינהו ואפילו קודם פדייה ועוד
דאיית ליה לר"ש כל העומד לפדות
כפדוי דמי ואפילו לא יפדס לבסוף
הוא שחיטה ראויה א' מסוס
שחיטת קדשים להויל שחיטה
ראויה לר"ש אפילו נשפך משום
דכל העומד לזרוק כזרוק דמי
דלאמרינן בזמרה (ב"ק דף ע"ו):
בעינן העמדה והערכה. ואי"ת
והא כל זמן שמפרסין

כני העמדה והערכה נינהו דלאמר
לעיל צפרק צ' (דף ג') וכו"ת צעין
העמדה והערכה הא תנן שחט זה
שניס או רוצ שניס ומפרסת הרי
היא כחיה לכל דבריה ודוחק לומר
דהכל ליירי צעוף דלין צו חיות כל
קך דהכשרו כמינן אחד דלין סכרל
לחלק ומפרסו ה"ל שמעיה דשחט
זה שניס או רוצ שניס היינו
דלאמרינן דבעור והרוטב (לקמן דף
קכ"ג). דישאל דממנה ועוד כוכביס
צטורה כדפירש ר"ח לעיל צפ"צ
(דף ג') והתם דוקא מפרסת היא
כחיה דע"י שחיטה אינה ניתנת
בזכילה והוא כחיה עד שתמות וכן
הא דקאמר התם צפ"צ מדמי פסח
מי אידתו ומשונה מפרסת כחיה
כשלא נגמר שחיטה איירי דשחיטה
פורמא לא משתריא בזכילה אכל
הכל דשחיטה זו משתרי בזכילה
לאו כני העמדה והערכה נינהו:
יצא זה שמחוסר שפיכה גרידה
וביסוי. ולא דמי לרס הנימו

(לקמן דף ע"ז): דהתם אס לא היה נימו
לא היה צריך גרידה אכל כחו לאי
אפשר בלא גרידה: **מנה חיה**
שאינה קדש. ואי"ת והא אפילו קדשים
טעונים כסוי דמנן צפרקין (לקמן דף
פ"ה). קדשים כחון כני מליי ממיצי
יש לומר דאינה קדש צפניס קאמר:
עשרה מנה יקח ליטרא דגים
נ' מניס יקח ליטרא בשר.
צמקום היו דגים ציול יומר מן
הצפר כדפירש צקוטנס אכל צמדל
אומר א' אורחיס יוס ראשון אוזין
ותרנגוליס יוס צ' דגיס יוס שלשי
צפר [רביעין] קטניס:

מבקרד ומצאנך יכול יובה כל בקרו ויאכל ת"ל מבקרד
ולא כל בקרד מצאנך ולא כל צאנך מ"מבאן אמר רבי אלעזר בן עזריה
ימי שיש לו מנה יקח לפסו ליטרא ירק עשרה מנה יקח לפסו ליטרא דגים
חמישים מנה יקח לפסו ליטרא בשר מאה מנה י' ישפתו לו קדרה בכל יום ואינך
אימת מערב שבת לערב שבת אמר רב צריכין אנו לחוש לדברי זקן א"ר יוחנן
אבא ממשפחת בריאים הוה אבל כגון אנו מי שיש לו פרוטה בתוך כיסו
ירצינה לחנווני א"ר נחמן כגון אנו לזוין ואוכלין כבשים ללבושך מנו
כבשים יהא מלבושך ומוחיר שדה עתודים לעולם ימכור אדם שדה ויקח
עתודים ואל ימכור אדם עתודים ויקח שדה וודי חלב עזים דיו לאדם שיתפרנס
מחלב גדיים וטלאים שבתוך ביתו ללחמך ללחם ביתך לחמך קודם ללחם
ביתך וחיים לגערותיך אמר רב זוטרא בריה דרב נחמן תן חיים לגערותיך
מיכן למדה תורה דרך ארץ שלא ילמד אדם את בנו בשר ויין אמר רבי יוחנן

הרוצה
כגון אנו. שאין אנו צריאים: מי שאין לו אלא פרוטה ירצינה לחנוני. ולא יסגף עצמו צעניו
ויטכרך לצריית יותר: אמר רב נחמן כגון אנו. רב נחמן אחר דורו של ר' יוחנן היה וממדי העולם היה משמנה וכו' ולא היה צריא
כחות צעניו רבי יוחנן ולפיכך הוא אומר כגון אנו יטכרנו ואין לנו הפרטה עלינו ללוות ולאכול: כצנים לנצוש. מקרא הוא
בספר מעילי. קנה לך לאן ויהא לך גבזין לנצוש: ויקח עוסיס. אלן שיש לו מנה מלך לפרנסה וגבזין לנצוש: דיו לאדם. הכי משמע
די חלב עזים לך צחצחס ולא משחטס ומאלכס: ען עוסיס לעבדי צינך למד דרכי חיים להסמפק צמנות קליס:

ולפרקינהו. והיו מותרים בזכילה
העמדה והערכה. אין פודין את
שכתוב צהן (ויקרא כו) והעמיד את
[והעריך] אותה הכהן ולאחר מיתה
מוקמת למתניתין דמרת לה בזני מרי
טעמי שחיטה שאינה ראויה לאו
שחיטה היא ובעיני העמדה והערכה:
אי כרי"מ דאמר. צפ"צ דתמורה
(דף ג') ע"ש: הגל היו בכלל העמדה
והערכה. אחד קדשי מזבח שנפל
צחס מוס ואחד קדשי צדק הצית:
האמר. צמנני' (לקמן דף פ"ה). השוחט
ונמלאת טריפה חייב לכסות אלמא
שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה:
ר"ש סבירא ליה התם: קדשי מזבח
(א) בכלל העמדה והערכה קדשי צדק
הצית לא היו: רבי היא. מתניתין
רבי סתמה לפי דעתו ונסיב מילתיה
כי הני מרי תנאי צדלח כמר שראה
דצריין של זה ושל זה צו: והפסח
דאיס להני. דדרשינן כה"ג: אפילו
אימא קדשי מזבח. דקאמרת
ליגרייה וליכסייה אמר קרל כו':
מה חיה. סתמא אינה קדש שאינה
ראויה להקריב: אוליא תורים ובני
יונה. מדין כסוי ואפילו הן של חולין:
הואיל ויש צמין קדש. אלא לא גרסי:
לא חלקם זה. דכולן חייבות בכסוי
דהא אין זה קדושה: אף עופות
לא חלקום זהם. לומר מין זה חייב
ומין זה פטור ומיהו חולין צעין כחיה:
(ט) **לסימנין.** שאין סימני חיה מפורסת
אלא צבהמה כחיה (דברים ד') כל
צבהמה מפרסת פרסה וגו': **אימא**
נמי צבהמה בכלל חיה לכסוי. דהא
ילפינן צבהמה המקשה (לעיל דף ע"ז):
דאף צבהמה בכלל חיה: אלא מעתה
יענינו זו. כיון דמיס אקרי: איך
מעין זוור. צפרשת טריס כתיב
דעשמע לך מעין זוור יטור את
מי שנטמא בצרעיס: אכל דס דאקרי
מיס ה"ג. דמטבילין: וחולין. שאר
משקין שמתן צמקוס מדרון והחולין
למקוה דלילו גבי מיס קי"ל צתמורה
צפ"ק (דף י"ב): השאינה מטהרת
צצרייה והמטכה אס רבו מי גשמים
עד כ"א סאין ממקין לתון שאזין
צזחילה י"ט סאין: טלס **מיעוטי.**
דמיס אכולהו קאי: **מעין מיס.** ולא
שאר משקין ואפילו וחוליס: צור מיס.
ולא שאר משקין ואפילו מכונסין:
הואס. חליו הוא כד שאינה מוזמנת
לו כלומר לא יחלב צשר מדיר שלל
יעני: מבקרד ירק. אס יש לו צערלו
יקח ואס לאו לא יקנה צסוק: כל
צקרו. אס אין לו אלא שור אחד
יצנתו: לפסו. לקדרתו. לשון אילפס:
משקל ליטרא ירק. אכל צשר לא
יאכל: דגיס היו ציול צמקום יותר
מן הצפר: ישפות. כשנותנין קדרה
על הכירה קרי שפיתיה: ואינך
אימת. אלו האחמיס שאמרו ליטרא
דגיס וליטרא צשר אימת יאכלהו אס
לא בכל יוס: **לחוש.** ולהסתפק
צמנות קליס: **אנא ממשפחה**
בריאים. רבי יוחנן קרי לרב אבא:
ויטכרך לצריית יותר: אמר רב נחמן
כחות צעניו רבי יוחנן ולפיכך הוא אומר כגון אנו יטכרנו ואין לנו הפרטה עלינו ללוות ולאכול: כצנים לנצוש. מקרא הוא
בספר מעילי. קנה לך לאן ויהא לך גבזין לנצוש: ויקח עוסיס. אלן שיש לו מנה מלך לפרנסה וגבזין לנצוש: דיו לאדם. הכי משמע
די חלב עזים לך צחצחס ולא משחטס ומאלכס: ען עוסיס לעבדי צינך למד דרכי חיים להסמפק צמנות קליס:

א) ראישי איש מבני
ישראל וכן הגר הזר
בתוכם אשר יצא חר
קחה או עוף אשר יאכל
ושפך את דמו וקסוהו
בעקרו: ויקרא ז' י
2. רק הקום לא תאכלו
על הארץ תשפכו
פגמים: דברים יב טו
3. אך מעין ובור מקוה
מים ידקה טהור ונגע
גבולתם יטמא:
ויקרא לו
4. בני ירחב ו? אלהיך
את גבולך כאשר דבר
לך ואמרת אכלה בשר
כי תאנה נפשך לאכל
בשר בקל את נפשך
האכל בשר:
דברים יב כ
5. כי ירחק ממך המקום
אשר יבחר ו? אלהיך
לשום שבו עם ונתבת
מבקרד ומצאנך אשר
תון ו? קח כאשר ציתך
ואכלת בשעריך בכל
את נפשך:
דברים יב כא
6. כבשים ללבושך
ומחיר שדה עתודים:
משלי כו כו
7. ודי חלב עזים ללחמך
ללחם ביתך ותייס
לנצוהו: משלי כו כו

גליון הש"ס

ג' מי שאינו מחוסר.
כעין זו לקמן דף קלה
ע"פ:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ר"ש וכו'
מזבח היו בכלל: (ב) תוס'
ד"ה ולפרקינהו וכו' משום
דשחיטת קדשים היא
שחיטה:

רבינו גרשום

ולפרקינהו וליכסייהו.
כלומר ולפרקינהו
לחולין ולכסייהו: בעינן
העמדה והערכה. כלומר
והעמיד והעריך [מתין]
והא לא אפשר דכבר
נשחט: אי כרי"מ דאמר
הכל היו בכלל העמדה
והערכה כו'. כלומר בקרא
לא חזינו והעמיד והעריך
אלא א' בהמה טמאה
ועבשיו אי ר"מ היא
דאמר הכל היו בכלל
העמדה והערכה והוא אינו
יכול להעמיד ולהעריך
הא אמר דשחיטה שאינה
ראויה שמה שחיטה ואפי'
דלא פריקה ליבעי כסוי
אי כרי"ש דאמר שחיטה
שאינה ראויה לאו שמה
שחיטה ולא כסוי ולפיכך אינו נוהג בקדשים לדבריו לפרקינהו וליכסייהו ודבריו אמר
רב יוסף רבי היא וליכסייהו דאמר דאינו נוהג במקדשין מוקמינן לה בקדשי בוק הבית ורבי
היא ונסיב לה אליבא דהנאי בהעמדה והערכה סבר לה כרי"מ דבעי העמדה והערכה ואי סבר לה כרי"מ הא סבר

(א) ע"י צמנני' ל"ג גליון דף קלה דואס כל צבהמה טמאה ובני יוחנן כניס היה והעמיד והעריך לאו דוקא צבהמה טמאה משל אלא ל"ג דאינה ראויה לקרין רק דפליגי ר"ש ורבינו אי מיידי צקוטנס צ"ב או דמיידי צקדשי מנח שהסומנו ולכן דבני רבינו צ"ע.